

**ВПЛИВ ІНВЕСТИЦІЙ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ
РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМИ
ПІДПРИЄМСТВАМИ**

Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника,
кафедра обліку і оподаткування,
вул. Шевченка, 57, м. Івано-Франківськ,
76000, Україна,
тел.: +(380)999178583,
e-mail: feya8246@ukr.net,
ORCID:0000-0001-6743-0804

Анотація. Дослідження спрямоване на детальне вивчення залежності між використанням ресурсного потенціалу сільськогосподарськими підприємствами та залученням інвестицій.

Метою проведення дослідження є вивчення та аналіз впливу різних форм інвестування на діяльність сільськогосподарських підприємств та ефективність використання ресурсного потенціалу.

У дослідженні використовувалася така методологічна база: метод групування для визначення форм залучення інвестицій у сільськогосподарські підприємства; графічний метод для відображення обсягу імпорту нової та вживаної сільськогосподарської техніки, а також динаміки капітальних інвестицій у сільське господарство; метод розрахунку для визначення величини середньорічного абсолютного приросту капітальних інвестицій у сільське господарство; аналітичний метод для визначення стримуючих факторів розвитку інвестиційної діяльності у сільському господарстві.

У статті проаналізовано можливі форми залучення інвестицій та їх вплив на структурні складові ресурсного потенціалу. У результаті дослідження було визначено, що найбільший вплив інвестиційна діяльність має на технічну складову ресурсного потенціалу сільськогосподарських підприємств.

У дослідженні визначено основні чинники, які створюють несприятливий клімат у залученні інвестицій у сільське господарство. Стаття містить рекомендації яким чином варто на державному рівні та на рівні самих сільськогосподарських підприємств підвищувати інвестиційну привабливість сільськогосподарської галузі, особливо якщо йдеться мова про залучення іноземних інвестицій. Продемонстровано динаміку вкладення капітальних інвестицій, де як результат, визначено скорочення інвестицій за останні роки.

Результати, що отримані у ході дослідження можуть використовуватися сільськогосподарськими підприємствами при плануванні використання власного інвестиційного фонду та залучення зовнішніх інвестицій.

Ключові слова: інвестиції, сільськогосподарські підприємства, ресурсний потенціал, технічне забезпечення, інвестиційна привабливість

Abstract. Ukraine's agriculture needs modernization at this stage of development. One of the steps that can bring the level of activity of domestic agricultural enterprises to foreign ones is investment from various sources. Agricultural enterprises of Ukraine have all the opportunities to attract in their activities and in the development of technical equipment - foreign investment, given the rich chernozem Ukrainian lands and current trends in the consumption of organic products. The study aims to study in detail the relationship between the use of resource potential by agricultural enterprises and investment.

The purpose of the study is to study and analyze the impact of various forms of investment on the activities of agricultural enterprises and the efficiency of resource potential.

The study used the following methodological framework: grouping method to determine the forms of investment in agricultural enterprises; graphical method to reflect the volume of imports of new and used agricultural machinery, as well as the dynamics of capital investment in agriculture; calculation method for determining the value of the average annual absolute increase in capital investment in agriculture; analytical method for determining the deterrents of investment activity in agriculture.

The article analyzes the possible forms of investment and their impact on the structural components of resource potential. As a result of the study, it was determined that the greatest impact of investment activities has on the technical component of the resource potential of agricultural enterprises.

The study identifies the main factors that create an unfavorable climate in attracting investment in agriculture. The article contains recommendations on how to increase the investment attractiveness of the agricultural sector at the state level and at the level of agricultural enterprises themselves, especially when it comes to attracting foreign investment. The dynamics of capital investment is demonstrated, where as a result, the reduction of investment in recent years is determined.

The results obtained during the study can be used by agricultural enterprises in planning the use of their own investment fund and attract foreign investment.

Key words: investments, agricultural enterprises, resource potential, technical support, investment attractiveness

Вступ. Сільське господарство України потребує модернізації та осучаснення на даному етапі розвитку. Одними із кроків, які можуть наблизити рівень діяльності вітчизняних сільськогосподарських підприємств до закордонних є інвестування з різних джерел.

Проблематика, що стосується залучення інвестицій, була опрацьована великою кількістю вітчизняних науковців, зокрема Г. О. Прунцева проводить аналіз впливу інвестиційної діяльності на стан продовольчої безпеки та водночас виокремлює групи факторів які чинять позитивний та негативний вплив на продовольчу безпеку [1]. Також авторка у своєму дослідженні відображає взаємозв'язок між обсягами виробництва сільськогосподарської продукції та іноземними інвестиціями шляхом аналізу кореляції.

Н. М. Ступень [2] розглядає яким чином впливає залучення інвестицій на використання та стан земельних ресурсів, зокрема виділяє ряд факторів, що здійснюють позитивний вплив та сприяють підвищенню раціонального землекористування.

Шляхи підвищення активізації залучення інвестицій у діяльність сільськогосподарських підприємств відображені у дослідженні В. В. Готри [3].

О. Г. Булуй [4] у статті проводить оцінку інвестування сільськогосподарських підприємств з власних джерел та у висновку зазначає, що прибуток має бути перетворений на інвестиційний потенціал розвитку аграрного сектора.

Автори Грицаєнко Г. І., Грицаєнко І. М. [5] наголошують на важливості залучення додаткових коштів у модернізацію сільськогосподарської техніки, здійснюють аналіз впливу інвестиційної діяльності на ефективність використання технічної бази, проводять оцінку технічного забезпечення сільськогосподарських підприємств, таким чином визначаючи чи достатній рівень технічного оснащення у сільськогосподарських підприємств України чи є потреба у додатковому залученні.

Проте, враховуючи зміну динаміки інвестиційних залучень у сільське господарство України, а також неповноту розкриття впливу інвестицій на ресурсний потенціал сільськогосподарських підприємств та його складові, постає необхідність у додатковому вивченні особливостей інвестування підприємств сільського господарства.

Постановка завдання. Метою статті є вивчення залежності використання ресурсного потенціалу сільськогосподарських підприємств від залучення інвестицій. Для досягнення поставленої мети слід вивчити наступні питання: визначити основні форми залучення інвестицій, які можуть використовувати сільськогосподарські підприємства; провести оцінку залучення інвестиційних вкладень в динаміці; провести аналіз факторів, які негативним чином впливають на залучення інвестицій до діяльності сільськогосподарських підприємств; виокремити основні підходи, які будуть сприяти підвищенню інвестиційної привабливості сільського господарства.

Результати. Сучасний стан сільськогосподарських підприємств потребує залучення інвестицій як зі сторони держави, так і з інших джерел (вітчизняні та іноземні інвестори), адже використання власного інвестиційного фонду дозволить тільки підтримувати уже сформоване становище, особливо у малих та середніх сільськогосподарських підприємствах. Сільськогосподарські підприємства України мають усі можливості для того, щоб залучати у свою діяльність та у розвиток технічного оснащення – іноземні інвестиції, враховуючи багаті на чорнозем українські землі [2, с.4] та сучасні тенденції до споживання органічної продукції.

Залучення зовнішніх інвестицій, при правильному управлінні, здійснює позитивний вплив на удосконалення ресурсного потенціалу, особливо на матеріально-технічну, виробничу та кадрову складову. Беручи до уваги, заходи щодо децентралізації, які проводяться останні роки, то зрушення у сторону збільшення інвестиційних вливань у діяльність сільськогосподарських підприємств та фермерських господарств створить сприятливі умови для наповнення бюджету, а якщо інвестиції будуть іноземного походження, то це додатково дозволить прорекламувати місцевість.

Інвестиції слід розглядати як частину активу, що необхідна підприємству для накопичення багатства шляхом вкладення коштів, амортизації капіталу та отримання інших вигод інвестором, подібних доходам від торговельних відносин [6].

Підприємства, які займаються сільським господарством на свій власний розсуд, враховуючи свої потенційні можливості та умови, вибирають, яку форму інвестування будуть використовувати у своїй діяльності.

На практиці використовують такі форми залучення інвестицій: створення спільних підприємств та стратегічних альянсів; залучення кредитних ресурсів комерційних банків та інших фінансових інвесторів; використання господарських договорів про спільну виробничу діяльність, при якій обмежений у коштах сільськогосподарський товаровиробник та фінансове міцне підприємство спільно фінансують виробничі витрати; спільна діяльність сільськогосподарських, агросервісних, промислових та інших підприємств у складі агропромислових фінансових груп [7]; залучення капіталу у іноземних інвесторів (рис.1).

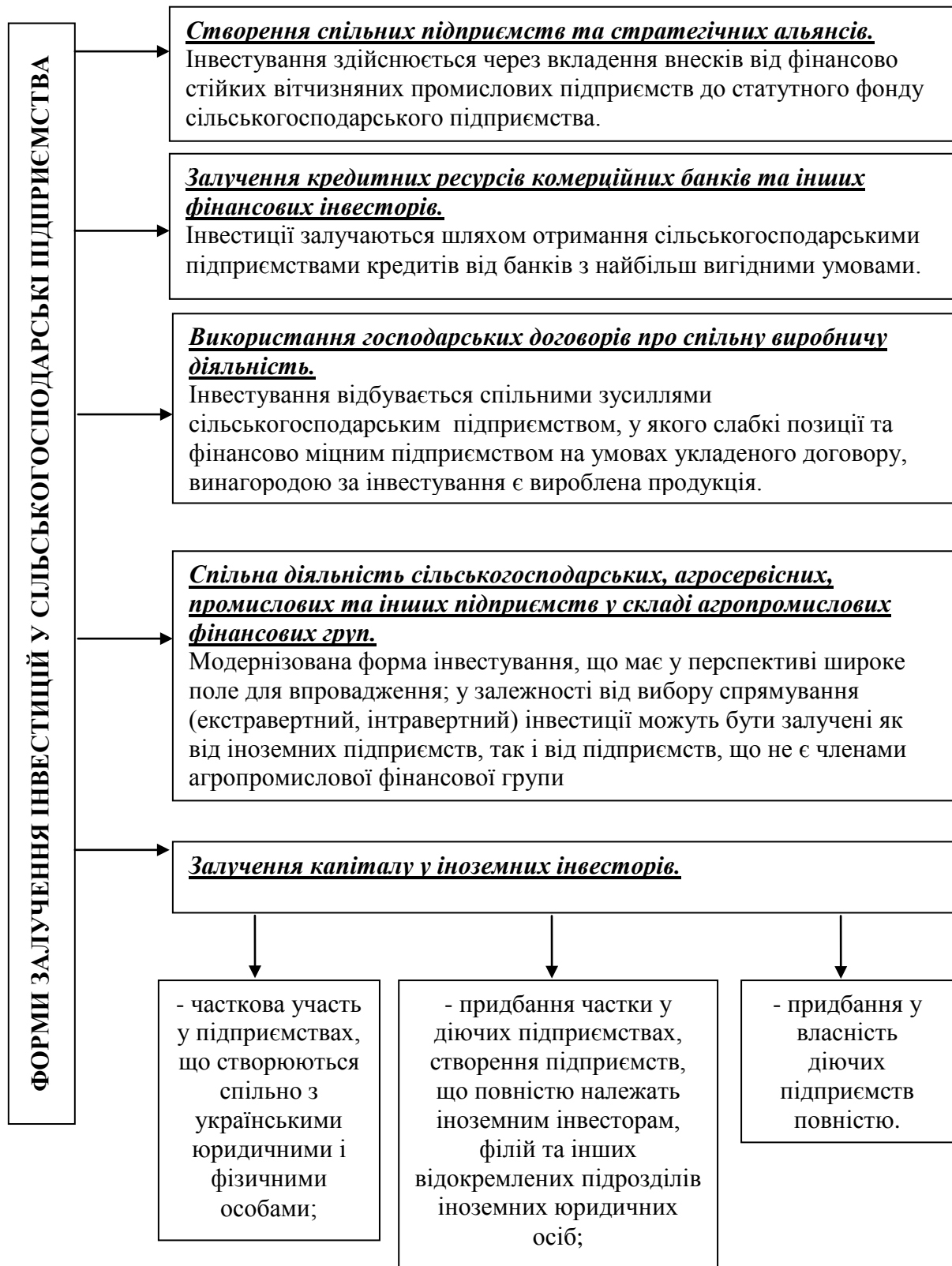

Рис. 1. Відображення можливих форм залучення інвестицій у сільськогосподарські підприємства

Fig.1. Reflection of possible forms of attracting investments in agricultural enterprises

Джерело: сформовано на основі джерела [7]

При залученні інвестицій, через отримання кредитів від банківських установ, важливим є критерій високого рівня конкурентоспроможності сільськогосподарського підприємства; окрім цього банки звертають увагу на фінансову стабільність протягом останніх років, за винятком новоствореного підприємства, наявність та стан сільськогосподарської техніки, термін експлуатації якої не перевищує п'ять років. Потенційно інвестиційно привабливим сільськогосподарським підприємством буде те, де є наявні контракти з постійними контрагентами, при чому на великогабаритні партії поставки продукції.

Аналізуючи форми підтримки ведення діяльності підприємств сільськогосподарської галузі Г. О. Прунцева, доходить до висновку, що державне фінансування, субсидіювання та велика кількість пільг ведуть до зменшення виробництва сільськогосподарської продукції, зниження конкурентоспроможності, відсутності до освоєння нових технологій, неефективного землекористування і управління витратами, а також небажання робити свою продукцію якіснішою [1, с.96]. Залучення ж прямих іноземних інвестицій, у свою чергу, враховуючи результати дослідження Г. О. Прунцевої [1,с.97], навпаки сприяє збільшенню виробництва сільськогосподарської продукції, використанню оптимальних механізмів щодо управління витратами, впровадженню модернізованих технологій та дозволяє представити свою продукцію на міжнародному ринку, уможливорює експорт, виробленої вітчизняної продукції.

Фінансова підтримка іноземних інвесторів має позитивний вплив і на працездатне населення села загалом. Як відомо, із сільської місцевості молодь та працездатні люди виїжджають у пошуках роботи з достойною заробітною платою, а, оскільки інвестування збільшує прибутки сільськогосподарських підприємств та розвиває виробничу потужність, то у результаті створюються нові робочі місця із заробітною платою, що відповідає сучасним вимогам.

Важливо відзначити роль інвестиційної діяльності у використанні трудової складової ресурсного потенціалу. Одним із позитивних наслідків є збільшення заробітної плати, яка суттєво впливає на мотивацію кадрового персоналу, стимулює до якісного виконання своїх обов'язків. Сільськогосподарські підприємства, отримуючи додаткові кошти на розвиток своєї діяльності, мають можливість приймати на роботу висококваліфікованих працівників, з достойним рівнем знань, здатністю працювати в інноваційному напрямку, що значно покращує показник ефективності використання трудового ресурсу. Світова практика показує, що працівник, для того, щоб він був затребуваний постійно має удосконалювати свої навички та здобувати нові знання, залучення додаткових грошових коштів, дає можливість керівництву забезпечити своїх працівників систематичним галузевим навчанням: проведення профорієнтованих семінарів, курсів, вебінарів, можливість відвідувати вітчизняні та міжнародні конференції, виставкові центри з сучасною сільськогосподарською технікою тощо.

Інвестування, перш за все, має суттєвий вплив на використання основного ресурсу – землі, який є цінністю та багатством кожної країни. Капітальні вкладення аграріїв у земельний ресурс – це фактично вкладення у розвиток своєї виробничої діяльності. За допомогою інвестування у земельні ділянки можна підвищити якість ґрунтів, шляхом використання сучасних добрив, що буде у подальшому сприяти підвищенню рівню урожайності, або ж освоювати нові більш підходящі для вирощуваної продукції ділянки.

Хочемо зазначити, що у ході останніх подій, які мають відношення до реформ у земельному законодавстві, на наш погляд, не однозначним є вплив іноземних інвесторів на земельні ресурси. Адже у найближчому майбутньому, беручи до уваги пропозиції, що вносилися у вигляді законопроектів [8], очікується, що іноземці

зможуть вільно купляти землі призначені для ведення сільського господарства, а це у свою чергу буде мати негативні наслідки як для розвитку вітчизняної економіки, так і для безпеки та цілісності України загалом. Однак, не варто відкидати позитивний вплив іноземних капітальних інвестицій на використання земельного ресурсу, здебільшого автори виділяють наступні: створення стратегічних альянсів між українськими та зарубіжними підприємствами; підвищення рівня зайнятості на селі; збільшення обсягів капітальних вкладень у сільськогосподарське виробництво; впровадження сучасних технологій; стимулювання розвитку експортного потенціалу сільськогосподарської продукції; використання зарубіжного організаційного та управлінського досвіду; прискорення темпів структурної перебудови сільського господарства; підвищення ступеня адаптації аграрних підприємств до умов конкурентного середовища [2, с.9]. Ефективність та безпека власної сільськогосподарської діяльності буде залежати від правильності та доцільності дій самих аграріїв, їхньої здатності проаналізувати та визначити для себе усі плюси і мінуси від подібного типу інвестування, вивчивши усі запропоновані умови.

Сучасні реалії ведення діяльності у сільському господарстві вимагають від аграріїв використання модернізованої техніки та постійного оновлення парку сільськогосподарських машин та механізмів. На сьогодні українські сільськогосподарські підприємства, здебільшого, не можуть забезпечити свою діяльність достатньою кількістю сучасного обладнання, порівняно з іноземними аграріями (США, Канада, Франція, Нідерланди, Німеччина та ін.). У свою чергу така ситуація породжує потребу у залученні додаткових коштів на придбання необхідної сільськогосподарської техніки. Використання механізмів нового покоління на осучаснених тваринницьких фермах дозволить підвищити якість годівлі тварин, покращити умови утримування дорослих тварин та молодняка, а також удосконалить механізм надою молока, а у процесі висаджування та збирання овочів і фруктів допоможе підвищити їхню урожайність на 1 га землі. Готра В. В. зазначає, що перспективним напрямом інвестиційної діяльності на підприємствах АПК є впровадження прогресивних енергоощадних технологій вирощування сільськогосподарських культур, спрямованих на економію ресурсів та зберігання і підвищення родючості ґрунтів при достатньому рівні врожайності [3, с.118].

Значний відсоток техніки з високою якістю та яка має практичне значення для провадження діяльності імпортовано з іноземних країн. Найбільшими імпортерами сільськогосподарської техніки за останні роки є такі країни: Китай, США, Велика Британія, Франція, Нідерланди, однак Німеччина посідає перше місце серед країн, з яких привезено такого роду техніку (обсяги поставок з цієї країни нової та вживаної техніки склали 2019 року 243,4 млн. дол.) [9]. За даними джерела [9] за період 2015-2019 рр. до України було імпортовано нової та вживаної техніки: 248 тис. штук ґрунтообробної техніки, сівалок та розкидачів добрив, загальна сума яких становила 1,1 млрд. дол., де на ґрунтообробну техніку було витрачено 486 млн. дол. і було закуплено 227 тис. одиниць, на сівалки – 546 млн. дол. – 16 тис. одиниць та на розкидачі добрив – 30 млн. дол., на які було придбано 5 тис. одиниць.; 400 тис. одиниць тракторів, на суму 2 млрд. дол.; 13 тис. штук комбайнів, загальна сума яких становила 1,5 млрд. дол. (рис.2).

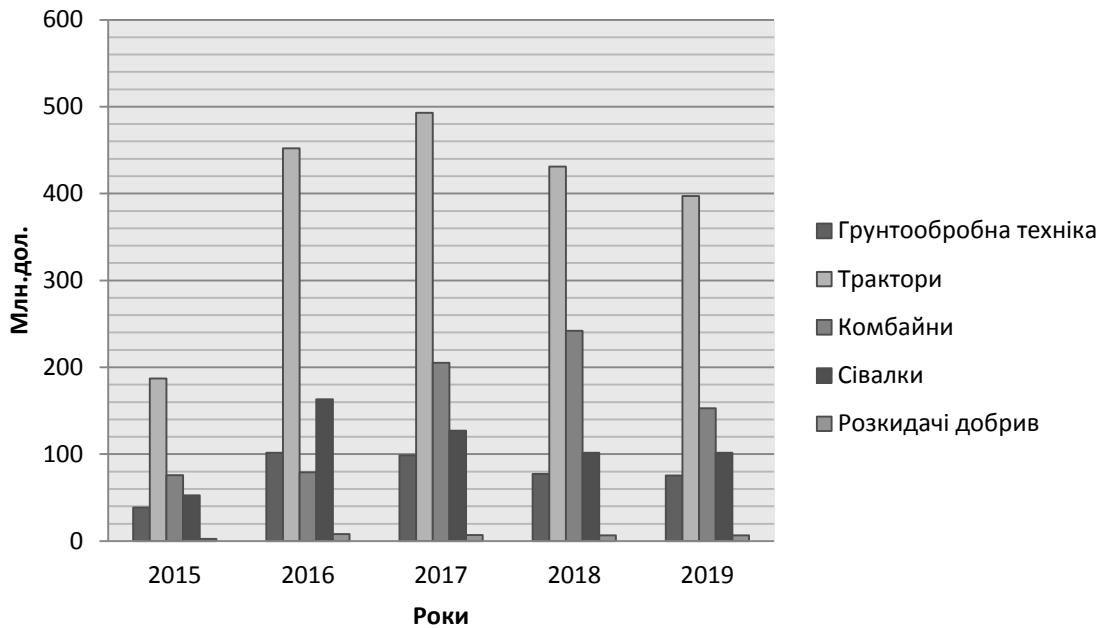

Рис.2. Імпорт нової та вживаної сільськогосподарської техніки, млн. дол.
 Fig.2. Imports of new and used agricultural machinery, million \$
 Джерело: сформовано на основі джерела [9].

У 2017 році спостерігається найвищий рівень закупівлі тракторів на суму 493 млн. дол., у 2018 році – збільшення вкладень у комбайни на суму 242 млн. дол. На нашу думку, такі показники можуть свідчити про декілька факторів: збільшення інвестицій у технічне оснащення, освоєння більших площ для обробітку, підвищення ціни на сільськогосподарську техніку, або ж перехід на більш якісну та сучаснішу техніку. Варто зазначити, що близько 72 % комбайнів, які закуплені за останні роки були вживаними [9], що свідчить про слабкі фінансові можливості сільськогосподарських підприємств.

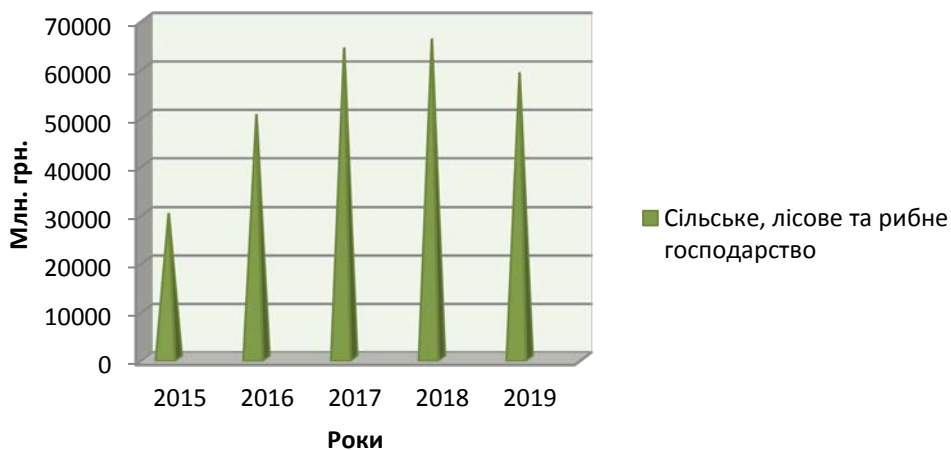

Рис.3. Динаміка капітальних інвестицій у сільське господарство, млн. грн.
 Fig.3. Dynamics of capital investments in agriculture, million ₴
 Джерело: сформовано на основі джерела [10, с.23].

Статистичні спостереження (рис. 3) показують, що до 2018 року спостерігається тенденція до збільшення капітальних інвестицій у сільське господарство, однак у 2019 році бачимо несуттєвий спад на 6974 млн. грн. Для відображення динамічних

зрушень залучення капітальних інвестицій у сільське господарство у 2015-2019 рр. використовуємо показники динаміки (таблиця 1, 2). Визначення та аналіз цих показників дозволили нам розрахувати середньорічний абсолютний приріст (середній розмір зміни показника за одиницю часу), який становить 7243,75 млн. грн.

Таблиця 1

**Обсяги капітальних інвестицій у сільське господарство 2015-2019 рр.,
млн. грн.**

Table 1

**Volumes of capital investments in agriculture in 2015-2019, million ₺
Джерело: сформовано на основі джерела [10, с.23].**

Роки	2015	2016	2017	2018	2019
Обсяг капітальних інвестицій (млн. грн.) (Y _i)	30155	50484	64243	66104	59130
T _i	0	1	2	3	4

Таблиця 2

Показники середнього абсолютного приросту

Table 2

**Indicators of average growth rate and average absolute growth
Джерело: сформовано автором**

Показники динаміки		Роки				
		2015	2016	2017	2018	2019
Абсолютний приріст	ланцюговий	-	20329	13759	1861	-6974
	базисний	-	20329	34088	35949	28975
Темп зростання	ланцюговий	-	1,67	1,27	1,03	0,90
	базисний	-	1,67	2,13	2,19	1,96
Темпи приросту	ланцюговий	-	67,42	27,25	2,90	-10,55
	базисний	-	67,42	113,04	119,21	96,09

Середньорічний абсолютний приріст:

$$\Delta = \frac{20329 + 13759 + 1861 + (-6974)}{5 - 1} = \frac{28975}{4} = 7243,75 \text{ млн. грн.}$$

Галузь сільського, лісового та рибного господарства у структурі капітальних (рис.4) інвестицій займає не останнє місце, проте значно поступається галузі промисловості, де капітальні інвестиції у 2019 році у порівнянні з 2018 роком збільшилися на 54300 млн. грн., в той час як у сільському господарстві – зменшилися на 6974 млн. грн. [10, с.23]. Не значно поступається галузі будівництва, однак, важливо зазначити, що у цій галузі у 2019 році інвестиції збільшилися на 6353 млн. грн. [10, с.23].

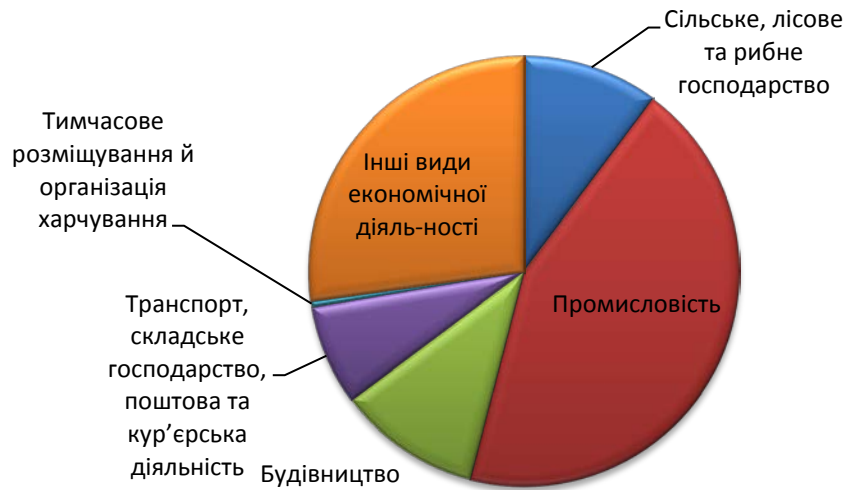

Рис.4. Структура капітальних інвестицій за видами економічної діяльності у 2019 році, млн. грн.

Fig.4. Structure of capital investments by types of economic activity in 2019, million ₴
Джерело: сформовано на основі джерела [10, с.23].

У Комплексній програмі розвитку агропромислового комплексу та сільських територій Івано-Франківської області у 2021-2025 роках було оприлюднено, що станом на 31 грудня 2019 року обсяги прямих іноземних інвестицій у підприємства сільського, лісового та рибного господарства та підприємства з виробництва харчових продуктів, напоїв з початку інвестування склали 259,7 млн. дол. США, з них у підприємства сільського, лісового та рибного господарства – 66,5 млн. дол. США (25,6%), у підприємства з виробництва харчових продуктів та напоїв – 193,2 млн. дол. США (74,4 %) (рис 5.) [11]. Також було зазначено, що основними іноземними інвесторами підприємств сільського господарства виступили резиденти з 14 країн світу, з яких найбільше капіталу інвестували такі країни: Данія, Польща та Німеччина [11].

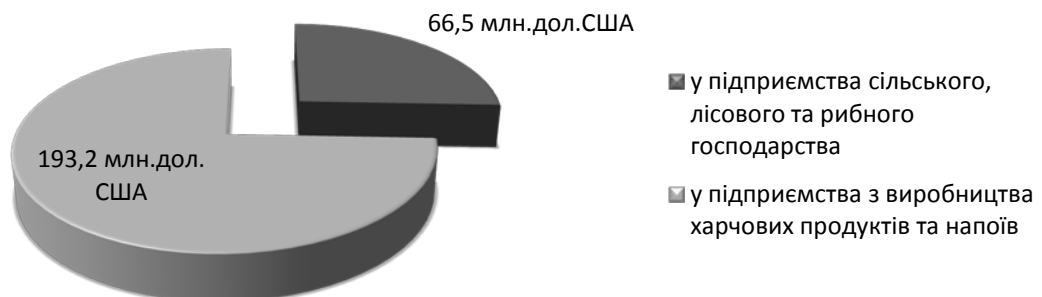

Рис.5. Іноземні інвестиційні надходження у підприємства сільського, лісового та рибного господарства та підприємства з виробництва харчових продуктів, напоїв станом на 31 грудня 2019 року в Івано-Франківській області

Fig.5. Foreign investment income from enterprises of agriculture, forestry and fisheries and enterprises for the production of food and beverages as of December 31, 2019 in Ivano-Frankivsk region

Джерело: сформовано на основі джерела [11].

Як бачимо, грошове співвідношення вкладень у сільськогосподарські підприємства за 2019 рік є нижчим, ніж у підприємства з виробництва харчових продуктів та напоїв, адже існує й ряд стримуючих факторів, які презентують діяльність сільськогосподарських підприємств як менш інвестиційно привабливу. До таких факторів можна віднести:

- відсутність дієвих механізмів державно-приватного партнерства в інвестуванні [12, с.199];
- низький рівень державного зацікавлення щодо залучення іноземних інвесторів у сільське господарство;
- невідповідність вітчизняної нормативної бази до міжнародних стандартів;
- здебільшого низька прибутковість, відсутність стабільності та низький рівень конкурентоспроможності у сільськогосподарських підприємствах;
- нестабільна політична ситуація в Україні (військові дії на сході України);
- зміни у законодавстві, що стосується оренди та купівлі земельних ділянок для провадження сільськогосподарської діяльності;
- непристосованість вітчизняних аграріїв та найманих працівників до швидкого освоєння сучасних технологій;
- постійні зміни у податковому законодавстві;
- відсутність на практиці механізму щодо врегулювання цін на промислову продукцію;
- пряма залежність сільськогосподарської діяльності від природо-кліматичних умов;
- не надто прості умови ведення бізнесу (Україна за даними Рейтингу «Doing Business 2020» у категорії «простота ведення бізнесу» посідає 64 місце, хоча варто зазначити, що видно позитивні зміни у цій категорії, адже порівняно з 2012 роком (112 місце) позиції зросли більше, ніж у 2 рази [13];
- нераціональна структура виробництва та інтенсивні технології в рослинництві призводять до порушення науково обґрунтованих систем ведення сільського господарства, монокультуризації землеробства, деградації сільгоспугідь [14];
- небажання сільськогосподарських підприємств провадити свою діяльність, шляхом об'єднання у кооперативи, кластери, адже, на нашу думку поодинокі підприємства менше зацікавлюють інвестора, ніж декілька підприємств, які можуть запропонувати різноманітну продукцію, а ще й в тому числі мають можливість надавати супутні послуги.

Усі ці чинники суттєво впливають на зниження сприятливого інвестиційного клімату у аграрному секторі до якого відносяться сільськогосподарські підприємства. Для того, щоб підвищити інвестиційну привабливість підприємств агропромислової галузі варто, перш за все створити сприятливі умови для інвесторів у розрізі законодавчої бази, у нормативних документах має бути чітко висвітлено на яких умовах провадиться інвестування, для того, щоб можна було попередньо оцінити майбутні вигоди.

Окрім цього, на наш погляд, підвищенню інвестиційної привабливості будуть сприяти:

- розвиток інфраструктури місцевості, де знаходиться сільськогосподарське підприємство;
- спрощення умов ведення бізнесу;
- урегулювання податкового законодавства (відмова від дуже частих змін у податковій політиці) та земельного законодавства (вирішення питання щодо оренди та можливостей продажу земельних ділянок, цільове призначення яких ведення сільського господарства);

- створення лояльних умов кредитування, запровадження ефективних механізмів захисту власності;
- залучення сільськогосподарськими підприємствами спеціалістів та фахівців з високим рівнем знань у сфері їхньої діяльності;
- дотримання принципів сталого розвитку;
- контроль держави за механізмом проведення екологічної політики сільськогосподарськими підприємствами;
- створення якісного та конкурентного продукту на діючому ринку збуту;
- підвищення рівня спроможності до диверсифікації діяльності;
- розширення можливостей доступу до інформації про фактичні результати діяльності сільськогосподарських підприємств;
- контроль за поданням достовірної статистичної інформації про результати діяльності відповідним органам;
- виділення найбільш важливих для інвестора фінансово-економічних показників у єдиний інтегральний показник інвестиційної привабливості із наступною оцінкою його рівня [15, с.69].
- створення програм із залучення іноземних інвестицій на державному рівні.

Для втілення у практику всіх запропонованих рекомендацій потрібен час та сприятливі умови. Ми вважаємо, що сільськогосподарські підприємства мають бути самі найбільше зацікавлені у залученні іноземних інвестицій та пропонувати товар, який зможе на рівні конкурувати з іноземним, а також, як альтернатива, брати участь у грантових конкурсах, що дасть шанс отримати кошти та розпоряджатися ними у власних інтересах.

Висновки. Залучення різних форм інвестицій чинить великий вплив на діяльність сільськогосподарських підприємств та на їх ресурсний потенціал. Результативність від використання, отриманих інвестицій, залежить від правильної роботи управлінського апарату.

Позитивний кінцевий результат у сільському господарстві, у теперішніх умовах господарювання, багато у чому залежить від забезпеченості сучасними машинами і механізмами, які б скорочували час на обробку землі, посів, збирання урожаю, догляду за тваринами, тому слід інвестувати, передусім у технічне оснащення, яке суттєво наблизить можливості вітчизняних сільськогосподарських виробників до іноземних.

За результатами аналітичних досліджень та одержаних статистичних даних стає зрозуміло, що вкладення інвестицій у сільське господарство за останні роки починає потроху скорочуватися, що може негативним чином впливати на результативність діяльності та розвиток ресурсного потенціалу підприємств аграрної галузі. На це впливає сукупність певних чинників, зокрема і галузевих, адже сільське господарство саме по собі є доволі ризиковим інвестиційним проектом, враховуючи постійну залежність від природних та кліматичних умов. Варто зазначити, що стримують інвестування від іноземців та знижують рівень інвестиційної привабливості – військові дії на сході України, адже влада не може гарантувати безпеку для іноземних партнерів.

Підвищення рівня інвестиційної привабливості галузі в усіх регіонах України та збільшення залучення додаткового капіталу у вигляді інвестицій буде залежати від комплексу дій держави та безпосередньо сільськогосподарських підприємств.

1. Прунцева Г. О. Аналіз впливу інвестиційних ресурсів на стан продовольчої безпеки. *Регіональна економіка*. 2020. №2. С.94-101.
2. Ступень Н. М. Формування інвестиційних чинників раціонального землекористування: автореф. дис. ... канд. екон. наук. Київ, 2007, 16с.

3. Готра В. В. Сучасний стан, фактори забезпечення та напрями активізації інвестиційної діяльності у сфері сільського господарства. *Економіка та управління національним господарством*. 2015. №6. С.114-121.
4. Булуй О. Г. Власні джерела фінансування інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств Житомирської області. *Вісник Житомирського національного агроекологічного університету*. 2012. №2(2). С.339-345.
5. Грицаєнко Г. І., Грицаєнко І. М. Інвестиції в технічне забезпечення аграрного виробництва. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. Вип.12. С.53-58.
6. МІЖНАРОДНИЙ СТАНДАРТ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ для малих та середніх підприємств (МСФЗ для МСП). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_063#Text (дата звернення: 19.07.2021р).
7. Алексєрова Ю. В., Кондратюк Т. Шляхи залучення інвестицій в розвиток сільського господарства. URL: http://www.rusnauka.com/25_NNP_2011/Economics/4_91977.doc.htm (дата звернення 19.07.2021р).
8. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67059 (дата звернення: 19.07.2021р).
9. Імпорт сільгосптехніки до України в одній інфографіці. URL: <http://agroportal.ua/ua/publishing/infografika/import-selkhoztekhniki-v-ukrainu-v-odnoi-infografike/> (дата звернення 19.07.2021р).
10. Статистичний збірник «Сільське господарство України»: за 2019 рік/ відп. за вип. О. Прокопенко. К. : Державна служба статистики України, 2020. 230с.
11. Комплексна програма розвитку агропромислового комплексу та сільських територій Івано-Франківської області у 2021-2025 роках. URL: <https://orada.if.ua/wp-content/uploads/2020/08/%D0%94%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BA.pdf> (дата звернення: 19.07.2021р).
12. Козаченко Ю. П. Впровадження механізму публічно-приватного партнерства з метою покращення інфраструктури регіону в умовах децентралізації управління. *Право та державне управління*. 2019. №2(35). С.197-202.
13. Аналітичний огляд «Місце України у рейтингу Світового банку «Doing Business». URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=9cd60d26-fa44-481c-bb2a-1b28c713081f&title=AnalitichniiOgliadmistseUkrainiUReitinguSvitovogoBankudoingBusiness> (дата звернення: 19.07.2021р).
14. Аграрні інвестиції «за» і «проти»: URL: <https://propozitsiya.com/ua/agrarni-investiciyi-za-i-proti> (дата звернення: 19.07.2021р).
15. Козяр Н. О. Методичні підходи до оцінки інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств. *Агросвіт*. 2019. №16. С.67-75.

References

1. Pruntseva, G. O. "Analysis of the impact of investment resources on the state of food security." *Regional economy*, no. 2, 2020, pp. 94-101.
2. Stupen N. M. Formation of investment factors of rational land use. Extended abstract of candidate's thesis. Kyiv, 2007.
3. Gotra, V. V. "Current state, factors of provision and directions of intensification of investment activity in the field of agriculture." *Economics and management of the national economy*, no. 6, 2015, pp.114-121.
4. Buluy, O. G. "Own sources of financing of investment activity of agricultural enterprises of Zhytomyr region." *Bulletin of Zhytomyr National Agroecological University*, no.2(2), 2012, pp..339-345.
5. Gritsayenko, G. I., Gritsayenko, I. M. "Investments in technical support of agricultural production." *Global and national economic problems*, issue.12, 2016, pp.53-58.
6. "International financial statement standard for small and medium enterprises(IFRS for SMEs)." The Verkhovna Rada of Ukraine, zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_063#Text . Accessed 19 Jul.2021.
7. Alekserova, Y. V., Kondratyuk, T. "Ways to attract investment in agricultural development." *Rusnauka*, www.rusnauka.com/25_NNP_2011/Economics/4_91977.doc.htm. Accessed 19 Jul.2021.
8. "Draft Law on Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine Concerning the Circulation of Agricultural Lands." The Verkhovna Rada of Ukraine, w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67059. Accessed 19 Jul.2021.
9. "Import of agricultural machinery to Ukraine in one infographic." *Agroportal*, agroportal.ua/ua/publishing/infografika/import-selkhoztekhniki-v-ukrainu-v-odnoi-infografike/. Accessed 19 Jul.2021.
10. Prokopenko, O. (Eds.). Statistical collection "Agriculture of Ukraine": for 2019. Kyiv, State Statistics Service of Ukraine, 2020.

11. "Comprehensive program for the development of the agro-industrial complex and rural areas of Ivano-Frankivsk region in 2021-2025." Orada.if.ua , orada.if.ua/wp-content/uploads/2020/08/%D0%94%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BA.pdf. Accessed 19 Jul..2021.
12. Kozachenko, Yu. P. "Introduction of a mechanism of public-private partnership in order to improve the infrastructure of the region in the context of decentralization of management." *Law and public administration*, no.2(35), 2019, pp.197-202.
13. "Analytical review of Ukraine's place in the World Bank's Doing Business rating." Me.gov.ua www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=9cd60d26-fa44-481c-bb2a-1b28c713081f&title=AnalitichniiOgliadmistseUkrainiUReitinguSvitovogoBankudoingBusiness. Accessed 19 Jul..2021.
14. "Agricultural investments "for" and "against"." Propozitsiya, propozitsiya.com/ua/agrarni-investiciyi-za-i-proti. Accessed 19 Jul..2021.
15. Kozyar, N. O. "Methodical approaches to the evaluation of investment activity of agricultural enterprises." *Agrosvit*. no. 16, 2019,. pp.67-75.